

Monumentnummer*: 508539

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 januari 1998
Kadaster deel/nr: 14809/29

Monumentnaam**

't Zonnehuis

Woonplaats*

Amsterdam

Gemeente*

Amsterdam

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Zonneplein

Nr*

30

Toev.*

Postcode*

1033 EK

Woonplaats*

Amsterdam

Situering

Locatie

Tuindorp Oostzaan

Kadastrale gemeente*

Amsterdam

Sectie*

AH

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

3820

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Noordoostelijk aan het Zonneplein, in de as van de Zonneweg, gelegen Verenigingsgebouw 'Tuindorp Oostzaan', later bekend onder de naam 't Zonnehuis', naar een ontwerp uit 1932 van J.H. Mulder in Verstrakte Amsterdamse School-trant in opdracht van de Gemeentelijke Woningdienst Amsterdam.

N.B. Het interieur is gewijzigd na de overstroming in 1960.

Omschrijving

Op een T-vormige plattegrond opgetrokken bakstenen verenigingsgebouw bestaande uit een hoog centraal bouwvolume geflankeerd door twee lagere zijvleugels, alles gedekt doormet zwarte pannen beklede zadeldaken. Het centrale bouwblok bestaat uit een beganegrond en uit een lage tussenverdieping en kapverdieping; de zijvleugels bestaan uit slechts een bouwlaag.

Het centrale bouwvolume eindigt zowel voor als achter in een puntgevel met siermetselwerk langs de randen. In de punten een uitkragend natuurstenen blok. Het centrale bouwvolume heeft aan de zijde van het Zonneplein (ZW) een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verdiepte ingangspartij in het midden met een uit zes treden bestaande natuurstenen bordestrap. De drie houten dubbele toegangsdeuren met smalle laddervormig onderverdeelde vensters zijn geplaatst tussen vanaf de beganegrond tot drie kwart van de gevel omhooglopende gemetselde pilasters op natuurstenen plinten en bovenaan voorzien van bakstenen banden. De middelste ingang is in de plaats gekomen van een oorspronkelijk aanwezig 'bureau voor plaatskaarten' met kassa-uitbouw. Boven de deuren een uitkragende luifel. Daarboven, eveneens gesitueerd tussen de pilasters, twee rijen van drie boven elkaar geplaatste vensters met zesruits ramen waarvan de vensters in de onderste rij voorzien zijn van een vierruitsbovenlicht. Boven de tweede rij vensters in ijzeren lettersweergegeven: 't ZONNEHUIS'. Aan weerszijden van de ingangspartij twee gekoppelde smalle en laddervormig onderverdeelde vensters. Daarnaast, wederom aan beide zijden, twee boven elkaar geplaatste door roeden kruisvormig onderverdeelde vensters. Op de hoeken van het bouwblok een lage gemetselde uitbouw om de hoek doorlopend naar de teruggerooide zijvleugels. Op het dak twee gemetselde schoorstenen. De korte zijgevels aan de voorzijde van het centrale bouwblok zijn voorzien van twee boven elkaar geplaatste door roeden onderverdeelde vensters.

De achterzijde van het centrale bouwblok aan de Grote Beerstraat (NO) is eveneens voorzien van vier vanaf de grond tot driekwart van de gevel omhooglopende pilasters, echter hier geplaatst op een bakstenen basement. Op de plek waar de pilasters zich verjongen zijn beelden geplaatst op sokkels, symboliserend de verheerlijking van het gezinsleven.

Voorgesteld worden een vader, moeder en twee kinderen. De beelden zijn gemaakt door W. IJzerdraat en M. Vreugde. Ook hier zijn de pilasters bovenaan voorzien van bakstenen banden.

Bovenaan tussen de pilasters geplaatst drie vensters voorzien van bovendorpels. Op de hoeken twee boven elkaar geplaatste vensters. De gevel is verder voorzien van decoratief metselwerk. De beide zijgevels zijn voorzien van vijf vanaf de grond omhooglopende bakstenen pilasters waartussen vensters zijn geplaatst. Er bevinden zich tevens branduitgangen. Boven de middelste en bij de uiterste pilasters een in het muurwerk opgenomen spuer.

De zijvleugels zijn zowel voor als achter voorzien van een overkragende rechte gootlijst, een uitbouw gedekt door een gewolfd dak aan de uiteinden, extra ingangen en regelmatig in de gevel geplaatste door roeden onderverdeelde vensters. De vleugels worden van de straatzijde gescheiden door een voetinghek met karakteristiek smeedwerk en natuurstenen hoekpijlers waarop natuurstenen dekplaten. De daken van beide zijvleugels zijn voorzien van elk vier gemetselde schoorstenen. De zijgevels van de vleugels zijn voorzien van door roeden onderverdeelde vensters.

Alle gevels zijn voorzien van decoratief metselwerk. Van het interieur zijn ondermeer van belang de 'Grote Zaal' met orkestbak en toneel in het centrale bouwblokken in de linkervleugel (NW) de 'Kleine Zaal' met podium.

In de rechtere vleugel bevonden zich in oorsprong de clubkamers en de keuken: aan weerszijden van de centrale hal de administratieruimten en de bestuurskamer.

Waardering

Verenigingsgebouw 't Zonnehuis' met bijbehorend hekwerk en interieuronderdelen in late Amsterdamse School-trant van algemeen belang wegens architectuur-, cultuur- en sociaalhistorische waarde. Tevens van belang in het oeuvre van J.H.

Mulder. Bovendien van grote situationele en ensemblewaarde wegens de met de oorspronkelijke functie verbonden

beeldbepalende ligging aan het Zonneplein, in het centrum van de algemene voorzieningen van het Tuindorp Oostzaan.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Vergadering en vereniging

Functie

Verenigingsgebouw